सत्यमेवं यदिपरोनीचःस्यात्तत्राह ॥ गुणवान्वेति ॥ यःपरःपरएवसइति ॥ स्वकुलप्रयुक्तव्यवहारेप्राप्ते परोनंतर्भूतएवभवतीत्यर्थः ॥ १५ ॥ किंच परपक्षाश्रितस्यातेनाश एवेत्याह ॥ यइति ॥ १६ ॥ इयंनिरनुक्रोशता होमविघातपूर्वंलक्ष्मणस्यन्यथोधप्रवेशकरणेन मद्वधविषयानिर्दयता यादृशी अतिघोरा तेतवास्ति तद्विषयंपौरुषं पुरुषय त्नः स्वजनेनैकेन त्वयैवकर्तुंशक्यं नान्येनकेनापि ॥ १७ ॥ मच्छीलं मत्स्वभावं जानन्नपि अजानन्निव किंविकत्थसे ॥१८ ॥ अतोऽसाधो गौरवात्पितृव्यत्वगौरवमाश्रि

गुणवान्वापरजनःस्वजनोनिर्गुणोपिवा ॥ निर्गुणःस्वजनःश्रेयान्यःपरःपरएवसः ॥ १५ ॥ यःस्वपक्षंपरित्यज्यपरपक्षंनिषेवते ॥ स्वस्वपक्षेक्षयंयातेपश्चात्तैरेवहन्यते ॥ १६ ॥ निरनुक्रोशताचेयंयादृशीतेनिशाचर ॥ स्वजनेनत्वयाशक्यंपौरुषंरावणानुज ॥ १७ ॥ इत्युक्तोभ्रातृपुत्रेणप्रत्युवाचविभीषणः ॥ अजानन्निवमच्छीलंकिंराक्षसविकत्थसे ॥ १८ ॥ राक्षसेंद्रसुतासाधोपारुष्यंत्यजगौरवात् ॥ कुलेयद्यप्यहंजातोरक्षसांक्रूरकर्मणाम् ॥ गुणोयःप्रथमोनॄणांतन्मेशीलमराक्षसं ॥ १९ ॥ नरमेदारुणेनाहंनचाधर्मेणवैरमे ॥ भ्रात्राविषमशीलोपिकथंभ्रातानिरस्यते ॥ २० ॥ धर्मात्प्रच्युतशीलंहिपुरुषंपापनिश्चयं ॥ त्यक्त्वासुखमवाप्नोतिहस्तादाशीविषंयथा ॥ २१ ॥ परस्वहरणेयुक्तंपरदाराभिमर्षकं ॥ त्याज्यमाहुर्दुरात्मानंवेश्मप्रज्वलितंयथा ॥ २२ ॥

त्य मद्विषयं पारुष्यंत्यज य

द्वा शूरोहमितिगौरवाद्धेतोर्यत्पारुष्यंत्यज ॥ अथत्वंजातसंवृद्धइत्यस्योत्तरमाह ॥ कुलइति ॥ प्रथमोगुणःसत्वं अराक्षसं ॥ रजस्तमःप्रकृतिरक्षःकुलदुर्लभं ॥ १९ ॥ किं च स्वजनत्यागदोषस्तवापितुरेवेत्याह ॥ भ्रात्रेति ॥ विषमशीलोपिभ्राताकथंनिरस्यते एवमस्तिवालोकेवदेतिशेषः ॥ भ्रात्राविषमशीलेनेतिपाठे ॥ दारुणकर्मा धर्मार तिरहं अन्यथा विषमशीलेन रावणाद्विलक्षणशीलेनभ्रात्रा कथंभ्रातारावणोनिरस्यतइत्यर्थंचतीर्थआह ॥ २० ॥ ननु दुःशीलस्यज्यतएवेतिचेद्भवतु सुशीलस्यममत्यागोनु चितएवेत्याशयेनाह धर्मादिति ॥ २१ ॥ मयातु तस्यत्यागोन्याय्यएवेत्याह ॥ परस्वेति ॥ २२ ॥